

VEILIG WERKEN IN DE BOUW. HOE ZIT DAT?

Regels voor gezond en veilig werken gelden voor alle werkgevers, in elke branche. Dus ook in de bouwsector. Die regels zijn niet alleen van toepassing op uw vaste personeel, maar ook op flexibele, tijdelijke of ingehuurd (buitenlandse) arbeidskrachten, zoals gespecialiseerde aannemers, zzp'ers of uitzendkrachten. De Inspectie SZW controleert of de regels worden nageleefd en treedt streng op.

VERPLICHTINGEN WERKGEVERS

Als u met een werknemer een arbeidsovereenkomst bent aangegaan tot het verrichten van werk bent u werkgever. Ook bent u werkgever als een werknemer aan u ter beschikking wordt gesteld 'ingeleend' of werk wordt uitgevoerd in 'uren geld' of 'regie' of als er een gezagsrelatie bestaat tussen u en de werknemer. Het gaat dus niet altijd om een dienstverband, ook zzp'ers, uitzendkrachten of stagiairs zijn in 90% van de gevallen voor de Arboret werknemers. Als werkgever bent u altijd de eerstverantwoordelijke voor de arbeidsomstandigheden van uw werknemers.

U bent verplicht samen te werken met alle andere betrokken partijen, zodat het veiligheids- en gezondheidsbeleid op uw bouwplaats in orde is. Zo moet u als bouwbedrijf op bedrijfsniveau, een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en een plan van aanpak opstellen. Op project- of objectniveau moet u als hoofdaannemer bij grote bouwwerken bijdragen aan een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan) waar de coördinator uitvoeringsfase mee aan de slag kan.

De coördinator van het V&G-plan coördineert op bouwplaatsniveau namens de hoofdaannemer het toezicht op zowel de (gespecialiseerde) aannemers als het bouwplaatspersoneel (incl. zzp'ers). Deze coördinator geeft duidelijkheid over de voorschriften die van toepassing zijn en coördineert de voorlichting/instructie op de bouwplaats. Meer informatie vindt u in de [brochure](#) Samen veilig en gezond bouwen van het ministerie van SZW.

ARBOCATALOGUS

Bouwend Nederland wil dat regels voor gezond en veilig werken praktisch zijn en aansluiten op de bouwpraktijk. De in 2007 herziene Arboret bestaat voornamelijk uit doelvoorschriften. Deze bepalen het te bereiken beschermingsniveau van de werknemer. De overheid laat het aan werkgevers en werknemers over om afspraken te maken over de manier

waarop deze doelen bereikt worden. Dit geschiedt via Arboret, en Bouwend Nederland ondersteunt Arboret. Dit is voor de bouw geregeld in de arbocatalogus, te vinden op www.arboret.nl. De arbocatalogus geeft de geaccepteerde uitvoeringswijze weer. In zogenaamde A-bladen, waar de [arbocatalogus](#) naar verwijst, vindt u vooral achtergrondinformatie.

VERANTWOORDELIJKHEDEN WERKNEMER

Hoewel de werkgever primair verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden in het bedrijf, hebben ook werknemers verplichtingen. Als zij zich daar niet aan houden, kunnen ook zij een boete krijgen van de Inspectie SZW. Een boete kan bijvoorbeeld worden opgelegd voor het willens en wetens niet dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

VERPLICHT MELDEN VAN ARBEIDSONGEVALLEN

Wat is een 'meldingsplichtig arbeidsongeval'? Een arbeidsongeval moet worden gemeld als het plaatsvindt bij of als gevolg van werkzaamheden, waarbij het slachtoffer in het ziekenhuis moet worden opgenomen, blijvend letsel oploopt of aan de gevolgen overlijdt.

Waar melden?

Een werkgever moet meldingsplichtige arbeidsongevallen direct en terstond aan de Inspectie SZW melden via 0800 - 5151 (gratis). Als een werkgever een meldingsplichtig ongeval, bijvoorbeeld een ziekenhuisopname, niet direct meldt, dan kan hij voor het niet melden een boete krijgen van maximaal € 50.000,-. [Klik hier](#) voor meer informatie over het melden van arbeidsongevallen.

De Inspectie SZW zal zo snel mogelijk na de melding een onderzoek instellen. De inspecteur moet de situatie ter plaatse kunnen beoordelen. Het is daarom belangrijk dat de ongevalsituatie zo veel mogelijk ongewijzigd blijft. Bouwend Nederland adviseert haar leden om ongevallen ook te melden in een branche tool, genaamd [StoryBuilder](#) Bouw.



TOP 6 GEVAREN IN DE BOUW

1 WERKEN OP HOOGTE

Bij werken op hoogte kun je vallen. De meeste ongevallen door vallen ontstaan door het verlies van evenwicht, onvoldoende beveiliging of het ontbreken daarvan en verkeerd gebruik van arbeidsmiddelen zoals een ladder of steiger. Niet alleen de hoogte, maar ook het karakter van de werkzaamheden en de directe omgeving bepalen het risico.

2 AANRIJDGEVAAR (GROND-, WEG- EN WATERBOUW)

Bij wegwerkzaamheden bestaat het gevaar dat werknemers worden aangereden. Hoge snelheden van het verkeer, onoplettendheid van de chauffeurs, maar ook onvoldoende of onjuiste afzettingen verhogen dit risico. De oplettendheid van de wegwerker wordt op de proef gesteld in risicoverhogende situaties zoals bij nachtelijke werkzaamheden. De opdrachtgever, meestal ook wegbeheerder, is medeverantwoordelijk voor het nemen van de juiste (verkeers)maatregelen.

3 VALLEN EN STRUIKELEN

Een groot deel van de ongevallen in de bouw wordt veroorzaakt door vallen of struikelen. Met orde en netheid op de werkplek en juist schoeisel kunnen een hoop problemen worden voorkomen.

4 STOTEN, SNIJDEN, KLEMMEN EN KNELLEN

Bij laden en lossen, maar vooral bij het werken met draaiende machines, gereedschappen of scherpe materialen is er het risico van stoten, snijden, klemmen of knellen.

5 GEVAARLIJKE STOFFEN

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen, zoals asbest, kan (op termijn) ernstige ziekten veroorzaken. Als werkgever bent u verplicht maatregelen te nemen om blootstelling aan dergelijke stoffen te voorkomen. Zo moet asbest altijd worden verwijderd voordat wordt begonnen met renovatie- of sloopwerkzaamheden. En deze risicovolle werkzaamheden mogen alleen worden verricht door een gecertificeerd bedrijf. Met de Arboret tool PISA weet u exact welke maatregelen u moet nemen.

6 FYSIEKE BELASTING

Fysieke belasting, zoals tillen, duwen en knielen, is de belangrijkste veroorzaker van arbeidsongeschiktheid in de bouw. Als er onvoldoende maatregelen genomen worden, is de kans op langdurige of blijvende klachten, bijvoorbeeld rug-, schouder- en knieklachten, groot. Het nemen van passende maatregelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgevers én werknemers. Arboret ontwikkelde een [toolbox](#) die erop is gericht het onderwerp bespreekbaar te maken.

OVERTREDINGEN STRENGER BESTRAFT

Sinds 1 januari 2013 worden overtredingen van de Arboret strenger bestraft. De overheid vindt het belangrijk dat werknemers een gezonde en veilige werkplek hebben.

De Inspectie SZW controleert of een bedrijf voldoet aan de wettelijke voorschriften en kan bij overtredingen boetes opleggen zonder tussenkomst van een rechter. De werkgever wordt met dit lik-op-stukbeleid direct geconfronteerd met de gevolgen van zijn nalatigheid. De Inspectie SZW kan aan een werkgever voor overtredingen op arboretgeving boetes opleggen van € 340,- tot € 13.500,- per beboetbaar feit.

Bij een tweede, soortgelijke, overtreding (recidive) wordt de boete tweemaal zo hoog, bij de derde overtreding driemaal zo hoog. Bij herhaling van overtredingen kan de Inspectie SZW een nadrukkelijke waarschuwing geven en werkzaamheden bij herhaling stilleggen. Stillegging van werkzaamheden kan één tot maximaal drie maanden duren!

Locatiebeginsel

De Inspectie SZW hanteert een zogenaamd 'locatiebeginsel'. Dit betekent dat een locatie voor het bepalen van recidive (herhaling van een strafbaar feit) als een apart bedrijf wordt behandeld, mits die locatie als een zelfstandige vestiging kan worden beschouwd. Voor de bouw geldt dat voor bedrijven die langer dan zes maanden op één bouwlocatie werkzaam zijn deze bouwlocatie als een aparte locatie wordt beschouwd.

Voorbeeld:

Bouwplaats 1 van 'het bouwbedrijf': medewerker loopt zonder helm tijdens kraanbewegingen bij een project dat langer dan zes maanden loopt. Er volgt een boete.
Bouwplaats 2 van 'het bouwbedrijf': medewerker loopt een week later zonder helm langs een steiger. Er volgt een boete. De overtreding op bouwplaats 1 wordt los gezien van de overtreding op bouwplaats 2. Omdat het project op bouwplaats 1 langer dan zes maanden duurt, is er sprake van een zelfstandige (neven-) vestiging; geen recidive. Indien het project op bouwplaats 1

slechts twee maanden zou lopen, dan zou er wel sprake zijn van recidive en zou de boete worden verdubbeld.

Inspectie SZW controleert anders

Waar voorheen globaal werd gekeken, controleert de Inspectie SZW tegenwoordig meer. Zoals de papieren: heeft een bouwbedrijf een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) op bedrijfsniveau, is er (gelet op de werkzaamheden) een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan) voor de bouwplaats nodig, hoe is het geregeld met de bedrijfshulpverlening (bhv) etc.

MEER WETEN?

Voor informatie gaat u naar www.bouwendnederland.nl en www.arboret.nl. Of ga naar www.weethoehetzit.nl. Hier vindt u meer informatie over eerlijk, gezond en veilig werken, heldere stappenplannen en filmpjes.

VOORKOM PROBLEMEN

WEET HOE HET ZIT.NL